DOI 10.5281/zenodo.4320387

INFRACȚIUNEA ȘI CONTRAVENȚIA – ABORDĂRI CORELATIVE

Radion COJOCARU,

doctor în drept, conferențiar universitar

Activitatea practică de înfăptuire a justiției în materia dreptului penal se confruntă deseori cu problema delimitării infracțiunilor de contravenții, mai ales atunci când în funcție de gradul de pericol pe care îl comportă, una și aceeași faptă este sancționată atât ca contravenție, cât și ca infracțiune. În cadrul acestui studiu autorii, în baza unei examinări critice a literaturii de specialitate, trasează criteriile care ar sta la baza delimitării acestor două categorii de fapte ilegale.

Cuvinte-cheie: infracțiune, contravenție, pedeapsă penală, sancțiune contravențională, grad prejudiciabil.

Introducere. În afară de infracțiuni, ordinea de drept poate fi încălcată și prin săvârșirea unor fapte ilicite de altă natură, cum ar fi: contravențiile, abaterile disciplinare, delictele civile etc. Cele mai multe similitudini infracțiunile le comportă cu contravențiile, întrucât ambele categorii de fapte constituie acte ilicite de conduită ilegale ce atentează la relațiile sociale protejate de către societate.

Scopul legii penale în mare parte coincide cu cel al legii contravenționale. În conformitate cu art. 2 C. contr. al R. Moldova: "Scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții". În același sens, potrivit art. 2 alin. (1) C.pen. al R. Moldova: "Legea penală apără, împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituțională, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii

OFFENSE AND CONTRAVENTION – CORRELATIVE APPROACHES

Radion COJOCARU,

PhD, associate professor

Practical activity of justice administering in the field of criminal law often faces the problem of delimiting the offenses from contraventions, especially in cases, depending on the degree of danger it entails, one and the same act is sanctioned both as a contravention and as an offense. The authors, in this study, based on a critical examination of the literature, draw the criteria that would underline the delimitation of these two categories of illegal acts.

Keywords: crime, contravention, criminal punishment, contravention sanction, prejudicial degree.

Introduction. In addition to criminal offenses, the rule of law may be violated by committing other illicit acts: contraventions, disciplinary violations, civil offenses, etc. Most of the offenses' similarities involve with contraventions, since both categories of deeds constitute illicit acts of illegal conduct that threaten the social relations protected by the society.

The purpose of the criminal law largely coincides with that of the contravention law. In accordance with Art. 2 of the Contravention Code of the Republic of Moldova: "The purpose of the contravention law consists in defending the legitimate rights and freedoms of the person, defending of property, public order and other values protected by law, in solving the contravention cases, as well as in preventing the commission of new contraventions". In the same sense, according to Art. 2 paragraph (1) of the Criminal Code of the Republic of Moldova: "The criminal law protects, against crimes, the person, his rights and freedoms, property, environment, constitutional order, sovereignty, independence and territorial integrity of the Republic of Moldova,

Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept. Legea penală are, de asemenea, drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni".

Conținut de bază. Unele fapte ilicite de pericol pot fi sancționate atât ca contravenții, cât și ca infracțiuni. De exemplu, la art. 354 C.cont. al R. Moldova este prevăzută răspunderea penală pentru huliganismul nu prea grav cu următoarea formulare legislativă: "Huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice". La art. 287 C.pen. al R. Moldova este sancționată fapta penală de huliganism, ca fiind: "Huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită".

Din punct de vedere practic, pentru o încadrare juridică coerentă a unor asemenea activități ilicite este deosibit de importantă cunoașterea criteriilor în baza cărora contravențiile pot fi delimitate de infracțiuni.

În conformitate cu art. 10 C.contr.: "Constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională". Din această noțiune rezultă cinci trăsături esențiale ale contravenției:

- faptă (acțiune sau inacțiune) ilicită, prevăzută de Codul contravențional;
- faptă caracterizată printr-un pericol social mai redus decât infracțiunea;
  - faptă săvârșită cu vinovăție;
- faptă care atentează la valorile sociale ocrotite de lege;
- faptă pasibilă de sancțiune contravențională.

Trăsăturile esențiale ale contravenției sunt similare cu cele ale infracțiunii descrise la art. 14

peace and security of mankind, and the entire rule of law. The criminal law also aims to prevent the commission of new crimes".

Basic content. Some illicit acts of danger can be sanctioned both as contraventions and as offenses. For example, Art. 354 of the Contravention Code of the Republic of Moldova, provides for criminal liability for not too serious hooliganism with the following legislative wording: "Not too serious hooliganism, i.e. the offensive mooring in public places of the natural person, other similar actions that disturb the public order and the peace of the natural person". Art. 287 of the Criminal Code of the Republic of Moldova sanctions the criminal act of hooliganism, as follows: "Hooliganism, intentional acts that grossly violate public order, accompanied by the application of violence against persons or the threat of such violence, the opposition of violent resistance to the representatives of the authorities or other persons who fight with hooligan acts, and actions that, through their content, are distinguished by a special cynicism or impudence".

From a practical point of view, for a coherent legal classification of such illicit activities, it is especially important to know the criteria based on which contraventions can be delimited by offenses.

According to Art.10 of the Contravention Code: "Contravention is illicit action or inaction, with a lower degree of social danger than the offense, committed with guilt, which violates social values protected by law, and is provided by this code and is subject to a penalty". Five essential features of the contravention result from this notion:

- illicit act (action or inaction) provided
   by the Contravention Code;
- deed characterized by a lower social danger than an offense;
  - deed committed with guilt;
- deed that violates social values protected by law;
  - deed liable to a contravention sanction.

The essential features of the contravention are similar to those of the offense described in Art. 14 of the Criminal Code of the Republic of Moldova, they are the following: the deed is prejudicial; provision of the deed by criminal law; guilt; passivity of criminal punishment.

C.pen. al R. Moldova, adică: prejudiciabilitatea faptei; prevederea faptei de legea penală; vinovăția; pasibilitatea de pedeapsă penală.

În literatura de specialitate se susține că delimitarea infracțiunii de alte fapte ilicite se efectuează după următoarele criterii: a) caracterul și gradul prejudiciabil; b) obiectul atentării; c) caracterul și felul ilegalității [1, p. 99].

Într-o altă accepțiune se arată că atunci când există fapte care atentează asupra aceluiași obiect, dar care sunt reglementate de diferite ramuri ale dreptului, de primă importanță devine gradul prejudiciabil al faptei ca criteriu principal, de bază, care delimitează infracțiunea de alte încălcări de lege. Indicele de bază care determină gardul prejudiciabil al faptei constă în valoarea urmării prejudiciabile cauzate [2, p. 113].

În viziunea noastră, delimitarea contravențiilor de infracțiuni urmează a fi făcută prin luarea în considerare a tuturor trăsăturilor definitorii caracteristice acestor două categorii de fapte ilicite.

Contravenția, ca și infracțiunea, se caracterizează prin pericol social. Însă după cum este prevăzut expres în dispoziția art. 10 C.contr., pericolul social al contravenției este mai mic decât cel al infracțiunii. Anume din acest considerent la descrierea infracțiunii, legiuitorul la art. 14 C.pen. utilizează termenul "prejudiciabilitate". Astfel, infracțiunile provoacă o daună prejudiciabilă mai sporită decât contravențiile.

În acord cu art. 15 C.pen. al R. Moldova, gradul prejudiciabil al infracțiunii se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Deși în C.contr. nu este o prevedere ca analogă celei de la art. 15 C.pen. al R. Moldova, pericolul social al contravenției rezultă din aceleași elementele preexistente și constitutive (obiect juridic și material, latură obiectivă, latură subiectivă și subiectul infracțiunii).

Prin urmare, la delimitarea acestor două categorii de fapte, baza de evaluare o formează, pe de o parte, pericolul social abstract al contravenției descrise de către legiuitor în legea contravențională, iar, pe de altă parte, gradul prejudiciabil abstract al infracțiunilor descrise în legea penală. În urma comparării conținutului ju-

In the specialized literature it is argued that the delimitation of the offense from other illicit deeds is carried out according to the following criteria: a) harmful character and degree; b) the object of the attack; c) the character and nature of the illegality [1, p. 99].

In another sense it is shown that when there are deeds that infringe on the same object, but which are regulated by different branches of law, the prejudicial degree of the deed becomes of primary importance as the main, basic criterion, which delimits the offense from other law violations. The basic index that determines the prejudicial degree of the deed consists in the value of the caused prejudicial consequence [2, p. 113].

In our view, the delimitation of criminal offenses is to be made by taking into account all the defining features characteristic to these two categories of illicit acts.

The contravention, like the offense is characterized by social danger. But as expressly provided in the provision of Art. 10 of the Contravention Code, the social danger of the contravention is lower than that of the offense. Precisely, for this reason, when describing the offense, in Art. 14 of the Criminal Code the legislator uses the term prejudicial. Thus, offenses cause more harmful damage than contraventions.

In accordance with Art. 15 of the Criminal Code of the Republic of Moldova, the prejudicial degree of the offense is determined according to the signs that characterize the elements of the offense: the object, the objective side, the subject and the subjective side. Although in the Contravention Code there is no any analogical provision to the one from Art. 15 of the Criminal Code of the Republic of Moldova, the social danger of the contravention results from the same pre-existing and constitutive elements (legal and material object, objective side, subjective side and the subject of the offense).

Therefore, when delimiting these two categories of facts, the basis of assessment is formed, on the one hand, by the abstract social danger of the contravention described by the legislator in the contravention law, and, on the other hand, by the abstract prejudicial degree of the offenses de-

ridic aferent infracțiunii și a conținutului juridic aferent contravenției, urmează a se constata care este cerința (cerințele), care determină gravitatea faptelor. Aceste cerințe se pot referi la obiectul material al infracțiuni sau al contravenției, metodă și mijloacele de săvârșire, urmarea prejudiciabilă, formă de vinovăție, motiv și scop etc.

De exemplu, din compararea conținutului contravenției de huliganism nu prea grav prevăzute la art. 354 C.cont. al R. Moldova cu conținutul infracțiunii de huliganism descrise la art. 287 C.pen., reiese că metoda de comitere a acțiunii huliganice este cerința (semnul) prin care legiuitorul marchează gradul prejudiciabil al infracțiunii în raport cu contravenția. Astfel, acțiunile huliganice ating gradul de prejudiciabilitate al infracțiunii atunci când sunt săvârșite prin metodele descrise la art. 287 C.pen. al R. Moldova: 1) aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe; 2) opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice; 3) cinism deosebit; 4) obrăznicie deosebită.

Alteori, gradul prejudiciabil al infracțiunii poate fi determinat de urmarea prejudiciabilă. De fapt, delimitarea contravenției de infracțiune, de cele mai multe ori se face prin prisma urmării prejudiciabile, cerință (semn) ce exprimă gravitatea daunei provocată relațiilor sociale. De exemplu, la art. 104 C.contr. al R. Moldova este instituită răspunderea contravențională pentru: "Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine, dacă fapta nu reprezintă o infracțiune". La art. 197 C.pen. se prevede răspunderea penală pentru aceeași faptă, dar care este particularizată printr-un semn ce-i marchează gradul prejudiciabil: "Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari". Prin urmare, proporția mare, definită la art. 126 alin. (1) C.pen., reprezintă cerința care determină gradul prejudiciabil al infracțiunii de distrugere sau deteriorare a bunurilor.

O altă cerință, care poate determina gradul prejudiciabil al infracțiunii în raport cu contravenția este reprezentată de obiectul material al faptei. De exemplu, la art. 85 C.contr. este descriscribed by the criminal law. Following the comparison of the legal content related to the offense and the legal content related to the contravention, it is necessary to ascertain what is the requirement (requirements), which determines the gravity of the deeds. These requirements may refer to the material object of the offense or contravention, method and means of commission, prejudicial consequence, form of guilt, reason and purpose, etc.

For example, from the comparison of the content of the not too serious hooliganism contravention provided by Art. 354 of the Contravention Code of the Republic of Moldova with the content of the offense of hooliganism described in Art. 287 of the Criminal Code, it appears that the method of committing the hooligan action is the requirement (sign) by which the legislator marks the prejudicial degree of the offense in relation to the contravention. Thus, the hooligan actions reach the prejudicial degree of the offense when they are committed by the methods described in Art. 287 of the Criminal Code of the Republic of Moldova: 1) the application of violence against persons or the threat of such violence; 2) the opposition of violent resistance to the representatives of the authorities or to other persons who fight with hooligan acts; 3) special cynicism; 4) special impertinence.

Sometimes, the detrimental degree of the offense may be determined by the prejudicial consequence. As a matter of fact, the delimitation of an offense from contravention, most of the times is made through the prism of the prejudicial consequence, a requirement (sign) that expresses the gravity of the damage caused to the social relations. For example, Art. 104 of the Contravention Code of the Republic of Moldova establishes the contravention liability for: "Intentional destruction or damage of foreign property, if the deed is not an offense". Art. 197 of the Criminal Code provides criminal liability for the same deed, but which is characterized by a sign that marks the prejudicial degree: "Intentional destruction or damage to property, if it has caused extensive damage". Therefore, the large proportion, defined by Art. 126 paragraph (1) of the Criminal Code represents the requirement that determines the prejudicial degree of the offense of destruction or damage of the goods.

să fapta de: "Procurare ori păstrare ilegală, fără scop de înstrăinare, a drogurilor, precursorilor, etnobotanicelor și a analogilor acestora în cantități mici, precum și consumul de droguri fără prescripția medicului". Fapta corelativă este descrisă la art. 217 alin. (1) C.pen.; "Semănatul sau cultivarea ilegală a plantelor care conțin droguri sau etnobotanice, prelucrarea sau utilizarea unor astfel de plante, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare" și la art. 217 alin. (2): "Producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare". Atunci când obiectul material al traficului de droguri, fără scop de înstrăinare este în cantități mici se va aplica legea contravențională. Atunci când aceeași faptă este comisă în proporții mari - se va aplica legea penală.

Delimitarea contravențiilor de infracțiuni urmează a fi făcută și prin prisma ilegalității ca trăsătură definitorie ce caracterizează, deopotrivă, infracțiunea și contravenția. Infracțiunea este de domeniul legii penale, care în normele incriminatorii descrie cerințele și condițiile ce o particularizează în raport cu alte fapte ilicite. Contravenția este de domeniul legii contravenționale, fiind descrisă printr-o tehnică juridică similară celei de descriere a infracțiunii în normele din Partea specială a Codului contravențional.

Pentru o delimitare și o încadrare juridică care ar corespunde principiului legalității incriminării, atât normele Părții speciale a Codului penal, cât și cele din Codul contravențional trebuie să corespundă cerințelor de claritate, previzibilitate și accesibilitate.

Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște

Another requirement, which can determine the prejudicial degree of the offense in relation to the contravention, is represented by the material object of the deed. For example, Art. 85 of the Contravention Code describes the deed as follows: "Illegal procurement or storage, without purpose of alienation, of drugs, precursors, ethnobotanicals and their analogues in small quantities, as well as drug use without a doctor's prescription". The correlative deed is described in Art. 217 paragraph (1) of the Criminal Code: "Illegal sowing or cultivation of plants containing drugs or ethnobotanicals, processing or use of such plants, carried out on a large scale and without the purpose of alienation" and in Art. 217 paragraph (2): "Production, preparation, experimentation, extraction, processing, transformation, procurement, storage, dispatch, transportation of drugs, ethnobotanicals or their analogues, committed in large proportions and without the purpose of alienation". When the material object of the drug trafficking, without the purpose of alienation is in small quantities, the contravention law will be applied. When the same deed is committed on a large scale, then the criminal law will be applied.

The delimitation of the contraventions from the offenses is to be made through the prism of illegality as a defining feature that characterizes both, the offense and the contravention. The offense belongs to the field of criminal law, which in the incriminating norms describes the requirements and conditions that characterize it in relation to other illegal acts. The contravention belongs to the field of the contravention law, being described by a legal technique similar to the one of describing the offense in the norms from the Special Part of the Contravention Code.

For delimitation and legal classification that would correspond to the principle of legality of incrimination, both the norms of the Special Part of the Criminal Code and those of the Contravention Code must correspond to the requirements of clarity, predictability and accessibility.

In order to meet the three criteria of quality – accessibility, predictability and clarity – the rule of law must be worded with sufficient precision so as to enable the person to decide on his or her con-

drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție [3].

De asemenea, Curtea Constituțională a R. Moldova a reținut că legea penală are repercusiunile cele mai dure comparativ cu alte legi sancționatoare, ea incriminează faptele cele mai prejudiciabile, respectiv, norma penală trebuie să dispună de o claritate desăvârșită pentru toate elementele componenței infracțiunii în cazul normelor din Partea specială a legii penale [4]. De asemenea, legea penală constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră clară, concisă și precisă. Formulele generale și abstracte într-un caz concret pot afecta funcționalitatea legii penale, aplicarea ei coerentă și sistemică, ceea ce ar denatura principiul calității legii.

O normă este accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă. Legea trebuie să fie accesibilă într-un mod adecvat: cetățeanul trebuie să aibă un indiciu adecvat, în circumstanțe concrete, asupra reglementărilor legale aplicabile" [5].

O infracțiune și o contravenție trebuie să fie clar definite de lege și că această condiție se consideră îndeplinită atunci când individul poate cunoaște din textul dispoziției relevante sau, dacă este necesar, folosind interpretarea acesteia de către instanțele judecătorești sau de un aviz juridic explicativ cu referire la acte și omisiuni ar implica răspunderea sa penală.

Persoana este în drept să cunoască, în termeni foarte clari, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală [6]. Atunci când un act este privit ca infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist [7].

Într-o altă hotărâre s-a decis că cerințele previzibilității legii penale și formulării suficient de clare se consideră îndeplinite atunci când jusduct and to reasonably provide the consequences of this conduct according to the circumstances of the case. Otherwise, although the law contains a rule of law that apparently describes the person's conduct in the given situation, the person may claim that he or she does not know his or her rights and obligations. In such an interpretation, the norm that does not correspond to the criteria of clarity is contrary to Art. 23 from the Constitution [3].

Also, the Constitutional Court of the Republic of Moldova noted that the criminal law has the harshest repercussions compared to other sanctioning laws, it criminalizes the most harmful deeds, and respectively, the criminal law must have complete clarity for all elements of the crime in the case of norms from the Special Part of the Criminal Law [4]. Criminal law is also a set of legal rules, formulated in a clear, concise and precise manner. The general and abstract formulas in a concrete case can affect the functionality of the criminal law, its coherent and systemic application, which would distort the principle of the quality of the law.

A norm is accessible and foreseeable only when it is drafted with sufficient precision, so as to enable any person to correct his conduct and to be able, with appropriate counseling, to foresee, to a reasonable extent, the consequences which may arise from a norm. The law must be accessible in an appropriate way: the citizen must have an adequate indication, in concrete circumstances, about the applicable legal regulations" [5].

An offense and a contravention must be clearly defined by law and this condition is considered fulfilled when the individual can learn from the text of the relevant provision or, if necessary, using its interpretation by the courts or an explanatory legal opinion regarding acts and omissions which would imply his criminal liability.

The person is entitled to know, in very clear terms, what acts and omissions are likely to engage his criminal responsibility [6]. When an act is regarded as an offense, the judge may specify the constitutive elements of the offense, but not modify them, to the detriment of the accused, and the way in which he defines these constitutive elements must be predictable for any person

tițiabilul, citind textul dispoziției pertinente și, în caz de necesitate, cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțele judecătorești, poate să știe pentru ce acțiuni și inacțiuni poate fi supus răspunderii penale [8].

Dacă o faptă nu este prevăzută de legea penală din cauza că nu întrunește condiția de prejudiciabilitate, aceasta va putea fi calificată ca contravenție doar dacă în Partea specială a Codului contravențional există o normă care o descrie și o pedepsește ca atare. De exemplu, legiuitorul în Partea specială a C.pen. nu incriminează fapta de distrugere sau deteriorare din imprudență (culpă) a bunurilor altei persoanei. Acest vid legal nu justifică aplicarea răspunderii contravenționale, întrucât în Partea specială a C.contr. nu există o normă specială care ar descrie o asemenea faptă în calitate de contravenție.

Cu referire la vinovăție, contravenția, ca și infracțiunea poate fi săvârșită cu intenție, din imprudență sau cu praeterintenție. Astfel, în conformitate cu art. 14 alin. (2) C.contr.: "Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări". Potrivit alin. (3) al aceluiași articol: "Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă". În sfârșit, conform alin. (4) al articolului sus-menționat: "Dacă, drept rezultat al săvârșirii cu intenție a contravenției, se produc urmări mai grave care, conform legii, atrag înăsprirea sancțiunii contravenționale și care nu erau cuprinse de intenția persoanei care a săvârșit-o, răspunderea contravențională pentru atare urmări survine numai dacă persoana a prevăzut urmările prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, sau dacă persoana nu a prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări, consulted by a specialist [7].

In another decision it was decided that the requirements of predictability of criminal law and sufficiently clear wording are considered met when the litigant, reading the text of the relevant provision and, if necessary, with the help of its interpretation by the courts, can know for what actions and inactions may be subject to criminal liability [8].

If an act is not provided by the criminal law because it does not meet the condition of prejudice, it can be qualified as a contravention only if the Special Part of the Contravention Code contains a rule describing and punishing it. For example, the legislator in the Special Part of the Criminal Code does not criminalize the act of reckless destruction or damage (fault) of another person's property. This legal blankness does not justify the application of the contravention liability, since in the Special Part of the Contravention Code there is no special norm that would describe such an act as a contravention.

With regard to guilt, the contravention, as well as the offense can be committed intentionally, recklessly or premeditatedly. Thus, in accordance with Art. 14 paragraph (2) of the Contravention Code: "The contravention is considered to have been committed intentionally if the person who committed it realized the prejudicial nature of his action or inaction, foresaw its prejudicial consequences, deliberately wished or admitted the occurrence of such consequences". According to paragraph (3) of the same article: "The contravention is considered reckless if the person who committed it realized the harmful nature of his action or inaction, foresaw its harmful consequences, but easily considered that they could be avoided, or did not realize the prejudicial nature of his action or inaction, did not provide for the possibility of its prejudicial consequences, although he had to and could foresee them". And finally, according to paragraph (4) of the article mentioned above: "If, as a result of the intentional commission of the contravention, more serious consequences occur which, according to the law, attract the aggravation of the contravention sanction and which were not covered by the intention of the person who committed it, the contraven-

deși trebuia și putea să le prevadă. În consecință, contravenția se consideră intenționată".

Sub aspectul vinovăției, infracțiunile pot fi delimitate de contravenții prin prisma factorului intelectiv, care constă în perceperea gradului prejudiciabil și previziunea urmărilor prejudiciabile. În primul caz, perceperea se produce în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii, iar previziunea în raport cu urmările ce pot surveniri în urma săvârșirii acțiunii sau inacțiunii infracționale. În cel de al doilea caz, perceperea se realizează în raportul cu pericolul social al contravenției, care este mai redus decât infracțiune, iar previziunea în raport cu urmările ce pot surveni în urma săvârșii acțiunii sau inacțiunii periculoase.

Sancțiunea poate figura și ea ca trăsătură distinctivă dintre infracțiune și contravenție. Infracțiunea este pasibilă de pedeapsă penală, iar contravenția de pedeapsă contravențională.

La art. 62 C.pen. al R. Moldova, sunt prevăzute următoarele categorii de pedepse ce pot fi aplicate persoanelor fizice: a) amendă; b) privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate; b1) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anularea acestui drept; c) retragerea gradului militar sau special, a unui titlu special, a gradului de calificare (clasificare) și a distincțiilor de stat; d) munca neremunerată în folosul comunității; f) închisoare; g) detențiune pe viață.

Potrivit art. 32 C.contr. sunt stipulate următoarele sancțiuni contravenționale aplicabile persoanei fizice: a) avertismentul; b) amenda; c) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate; d) privarea de dreptul de a deține anumite funcții; e) aplicarea punctelor de penalizare; f) privarea de dreptul special (dreptul de a conduce vehicule, dreptul de deținere sau port și folosire a armei); g) munca neremunerată în folosul comunității; h) arestul contravențional.

Pedepsele penale sunt mai aspre după conținut decât cele contravenționale. Reieșind din asprimea ce le este caracteristică, anumite sancțiuni pot fi aplicate doar ca pedepse penale pentru comiterea de infracțiuni, de exemplu, închisoarea tion liability for such consequences occurs only if the person provided prejudicial consequences, but readily considered that they could be avoided, or if the person did not foresee the possibility of such consequences, although he should and could have foreseen them. Consequently, the contravention is considered intentional".

Under the aspect of guilt, the offenses can be delimited from contraventions through the prism of the intellectual factor, which consists in the perception of the prejudicial degree and the prediction of the prejudicial consequences. In the first case, the perception occurs in relation to the prejudicial degree of the offense, and the forecast in relation to the consequences that may occur as a result of committing the criminal action or inaction. In the second case, the perception is made in relation to social danger of the contravention, which is lower than in the case of offense, as well as the forecast in relation to the consequences that may occur as a result of committing the dangerous action or inaction.

The sanction can also appear as a distinctive feature between the offense and the contravention. The offense is punishable by criminal punishment, and the contravention by contravention punishment.

Article 62 of the Criminal Code of the Republic of Moldova, provides the following categories of penalties that can be applied to individuals: a) fine; b) deprivation of the right to hold certain positions or to exercise a certain activity; b1) deprivation of the right to drive means of transport or cancellation of this right; c) withdrawal of military or special rank, of special title, degree of qualification (classification) and state distinctions; d) unpaid work for the benefit of the community; f) imprisonment; g) life imprisonment.

According to Art. 32 of the Contravention Code, the following contravention sanctions applicable to the natural person are stipulated: a) warning; b) fine; c) deprivation of the right to carry out a certain activity; d) deprivation of the right to hold certain positions; e) application of penalty points; f) deprivation of special right (the right to drive vehicles, the right to possess or carry and use the weapon); g) unpaid work for the ben-

și detențiunea pe viață. Invers, anumite sancțiuni, care după natura lor sunt mai blânde, pot fi aplicate doar pentru comiterea de contravenții: avertismentul, aplicarea punctelor de penalizare, arestul contravențional.

Sunt însă sancțiuni care pot fi aplicate atât pentru comiterea infracțiunilor, cât și pentru comiterea contravențiilor: amenda, privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau anumite funcții, munca neremunerată în folosul comunității. Gradual, în asemenea cazuri sancțiunea penală se deosebește de cea contravențională după limitele minime și limitele maxime generale. De exemplu, potrivit art. 34 C.contr. amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 500 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere - de la 10 la 1500 de unități convenționale. În conformitate cu art. 64 alin. (3) C.pen., mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 de unități convenționale, iar pentru infracțiunile săvârșite din interes material - până la 20 000 de unități convenționale, luându-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii.

Mai este de menționat că în raport cu celelalte fapte ilicite doar infracțiunea generează după sine antecedente penale. În acord cu art. 110 C.pen., antecedentele penale reprezintă o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămânerii definitive a sentinței de condamnare, generând consecințe de drept nefavorabile pentru condamnat până la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării.

Concluzii. La baza sancționării unei anumite fapte ca contravenție sau ca infracțiune stă pericolul social abstract inerent acestor două categorii de fapte ilicite, care este estimat de către legiuitor în procesul de legiferare a legii penale și a celei contravenționale. Elucidarea pericolului social abstract se face prin prisma elementelor și semnelor constitutive ce caracterizează componența de infracțiune și, respectiv, componența contravenției. În vederea unei încadrări juridice metodice coerente care ar corespunde principiilor fundamentale ale dreptului penal, atât nor-

efit of the community; h) misdemeanor arrest.

Criminal penalties are harsher than those of contravention nature. Based on their severity, certain sanctions can only be applied as criminal penalties for committing of offences, such as imprisonment and life imprisonment. And on the contrary, certain sanctions, which by their nature are milder, can be applied only for the commission of contraventions: warning, application of penalty points, misdemeanor arrest.

However, there are sanctions that can be applied both for committing of offenses and for committing of contraventions: fine, deprivation of the right to carry out a certain activity or uphold certain functions, unpaid work for the benefit of the community. Gradually, in such cases the criminal sanction differs from the contravention's one according to the general minimum and maximum limits. For example, according to Art. 34 of the Contravention Code the fine is applied to individuals from one to 500 conventional units, and to persons with a position of responsibility - from 10 to 1500 conventional units. In accordance with Art. 64 paragraph (3) of the Criminal Code, the amount of the fine for natural person is established within the limits from 500 to 3000 conventional units, and for offenses committed out of material interest - up to 20.000 conventional units, based on the size of the conventional unit at the time of crime's commission.

It should also be mentioned that in relation to the other illicit deeds, only offense generates a criminal record. In accordance with Art. 110 of the Criminal Code, the criminal record represents a legal status of the person, which appears from the moment the conviction sentence becomes final, generating unfavorable legal consequences for the convicted person until the moment of extinguishing the criminal record or rehabilitation.

Conclusions. The basis for sanctioning a certain deed as a contravention or as an offense is the abstract social danger inherent in these two categories of illicit deeds, which is estimated by the legislator in the process of legislating the criminal law and the contravention law. The elucidation of the abstract social danger is done through the prism of the constitutive elements and signs that characterize the composition of

mele Părții speciale a Codului penal, cât și cele din Codul contravențional trebuie să corespundă cerințelor de claritate, previzibilitate și accesibilitate.

Prin urmare, criteriul principal ce stă la baza delimitării infracțiunii de contravenției îl constituie pericolului social sau prejudiciabilitatea faptei ce urmează a fi evaluat de către interpretul legii penale. În calitate de criterii adiționale și celelalte trăsături esențiale aferente infracțiunilor și contravențiilor precum ar fi ilegalitatea, vinovăția și pasibilitatea de pedeapsă.

the offense and, respectively, the composition of the contravention. In order to obtain a coherent methodological legal framework that would correspond to the fundamental principles of criminal law, both the norms of the Special Part of the Criminal Code and those of the Contravention Code must correspond to the requirements of clarity, predictability and accessibility.

Therefore, the main criterion underlying the delimitation of the offense from contravention is the social danger or the prejudicial nature of the deed to be assessed by the interpreter of the criminal law. Among additional criteria and other essential features related to offenses and contraventions are illegality, guilt and liability.

Referințe bibliografice Bibliographical references

- Bulai C. Manual de drept penal. Partea generală. București: Ed. ALL EDUCAŢIONAL S.A., 1997, p. 99.
- 2. Botnaru S., Şavga A. ş.a. Drept penal. Partea generală. Chişinău: Cartier Juridic, 2005, p. 113.
- 3. Hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 23.11.2010.
- 4. Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 27.05.2014.
- Hotărârea ChEDO in 23.03.1983, Silver şi alții v Regatul Unit.
- 6. Hotărârea ChEDO din 25.05.1993, Kokkinakis v. Grecia.
- 7. Hotărârea ChEDO din 7.05.1982, X. v. Regatul Unit.
- 8. Hotărârea ChEDO din 7.02.2002, E.K. v. Turcia.

Despre autori Radion COJOCARU,

doctor în drept, conferențiar universitar, director al Școlii doctorale "Științe penale și drept public", Academia "Ștefan cel Mare" a MAI e-mail: radioncojocaruu@gmail.com tel.: 069089176

About authors Radion COJOCARU,

PhD, associate professor, Director of the Doctoral School "Criminal Sciences and Public Law", Academy "Stefan cel Mare" of MIA, e-mail: radioncojocaruu@gmail.com tel.: 069089176